

формі оглядів преси, якщо воно зумовлено критичним, полемічним, науковим або інформаційним характером твору, до якого цитати включено, а також можливе використання літературних і художніх творів в обсязі, виправданому поставленою метою, як ілюстрацій у виданнях, передачах мовлення, звукозаписах чи відеозаписах навчального характеру тощо (ст. 21 вищезазначеного Закону).

Наявні й копіїляції, які є плагіатом у замаскованому вигляді, бо у процесі створення праці використовують чужий матеріал без самостійного дослідження та опрацювання джерел, але відповідальність за це не передбачено.

Проблемним є питання вільного доступу й використання авторських творів іншими особами. Закон дозволяє використовувати без згоди автора, але із зазначенням імені автора та джерела запозичення цитати з оприлюднених творів в обсязі, виправданому поставленою метою. Виправданість обсягу вільного використання чужого твору може бути різною, а тому важко говорити про наявність порушення, виходячи з наявності суттєвих нюансів у Законі.

Варто також приділити увагу можливості здійснення плагіату ідей. А згідно із ч. 3 ст. 8 Закону України «Про авторське право і суміжні права» правова охорона поширюється тільки на форму вираження твору і не поширюється на будь-які ідеї, теорії, принципи, методи, процедури тощо. Цю норму слід доопрацювати, оскільки вона дає багато можливостей для недобросовісного використання чужих матеріалів.

Указані проблеми повинні обговорюватися в суспільстві й досліджуватися в наукових колах для того, щоб ми могли мінімізувати порушення авторських прав шляхом внесення змін до чинного законодавства, а також шляхом змінення ставлення соціуму до цих питань.

Симонова А.
НТУ «ХПІ»

ПРАВОВОЕ ГОСУДАРСТВО В УКРАИНЕ

Правовое государство – это демократическое государство, где обеспечивается господство права, верховенство закона, равенство всех перед законом и независимым судом, где признаются и гарантируются права и свободы человека и где в основу организации государственной власти положен принцип разделения законодательной, исполнительной и судебной властей.

В настоящее время в Украине заложены и развиваются основы формирования правового государства. Но при практической реализации продекларированной идеи возникает множество объективных и субъективных причин, тормозящих формирование правового государства в Украине. Объективные причины обусловлены исторически сложившейся правовой культурой, чертами национального характера. Субъективные причины определяются политическим безволием и коррумпированностью руководства страны всех уровней.

Правовым государство становится не благодаря провозглашению в конституции верховенства права, прав и свобод человека, а тогда, когда соответственно конституционным декларациям проходит повседневная жизнь рядовых граждан, если власть существует для граждан, а не наоборот.

Гражданское общество и правовое государство в реальности составляют целостную единую структуру – это как две стороны одной медали. Между ними существует диалектическая связь: без развитого гражданского общества не может быть правового государства, а есть тирания, насилие над личностью. Без правового государства не может быть развитого гражданского общества, а будет хаос, дезорганизация, анархия, распад.

Отношения между государством как носителем политической власти и гражданином как участником ее формирования и осуществления должны строиться на началах равенства и справедливости.

Автономность личности и общества способствует созданию механизмов саморегуляции и саморазвития, формированию сферы невластных отношений свободных индивидов, обладающих способностью и реальной возможностью осуществлять свои естественные права, свободу политического выбора, а также выступать в качестве единственного законного источника власти.

Построение правового государства в Украине возможно. Этот процесс займет много лет, но только при консолидации всех созидательных сил общества и при ответственной гражданской позиции каждого человека.